

D i đây là ý ki n c a đ c gi Đ ng H ng. Ch ng h vi c ph t đôn nh ng ph i ph t v i l ng tâm và tình th ng c a m t nhà giáo. Còn quan đ i m b n? Ý ki n g i v bangiaoduc@vietnamnet.vn

Nhà giáo th i nay và "rào c n" kéo lùi s sáng t o

Nhà giáo hi n nay nh n đ c đ ng l ng ít i, nh n đ c s y thác m t cách vô trách nhi m c a nhi u b c ph huynh, nh n đ c s ch trích c a xã h i khi có b t k v n đ g x y ra và nh n đ c nh ng đ a tr đ c bao b c quá m c b i cha m . H không có quy n gì ngoài h h nh ki m và trình bày v n đ lên ban giám hi u. H có ch c năng b m ki n th c khô khan vào đ u h c trò đ các em có th lên l p và ra tr ng.

Hình nh nhà giáo nh v y có th khác v i nh ng g i các b n t ng t ng ra theo khuôn m u c a m t nhà giáo lý t ng. Nh ng đó là hình nh th c s c a đa ph n nhà giáo hi n nay.

Chuy n l ng giáo viên thì ta không c n đ n ch ng gì nhi u. Nó quá rõ ràng và nó hi n hi n ngay tr c m t chúng ta; không ai có th ph nh n. T t nhiên, ti n đ y thêm, ti n làm ngoài gi có th khi n thu nh p c a h khá h n r t nhi u. Th nh ng "đ y thêm" t c là làm ngoài gi , t c là ngoài nh ng gi làm vi c chính th c h ph i b th i gian đáng nh dành đ ngh ng i ra đ mà ki m thêm nhu nh p. Có ai trong chúng ta mu n làm vi c t i 8-10 gi t i trong khi gi tan s là 5 gi ?

Đến nhàn để tình yêu, sự kính trọng thầy cô của học trò, giáo viên hiện nay phải vượt qua vô vàn khó khăn.

Hãy tiếp tục nói về sự thất bại. Có bao nhiêu bậc phụ huynh ngồi lì cùng giáo viên để bàn bạc cách dạy dỗ con mình? Có bao nhiêu bậc phụ huynh khi nhàn ra khuyến khích con mình tìm đến giáo viên để cùng tìm kiếm lỗi của con? Hay đa phần các bậc phụ huynh chỉ đem một cái phong bì đến và "trăm sự nhờ cô"? Không biết đã bao nhiêu lần tôi đã thấy mình khựng lại trước phong bì nhàn.

Và cũng chính vì vậy nên tôi thấy mình mãi như một người phụ huynh này ngồi lì để mình có thể gợi ý một vài phương pháp dạy dỗ học sinh, dạy dỗ con mình. Có những người chăm chú lắng nghe, có những người rõ ràng là chỉ ngồi và vô cùng hiếm khi có người chỉ đạo đưa ra ý kiến. Rồi, càng như là dĩ nhiên, họ lại quay lại học kỳ sau với một kết quả không tốt. Cái tôi thấy là: Có bao nhiêu trong số những người phụ huynh này thầy cô tìm tòi, để ngẫm để tìm ra một cách hiểu đúng về con em mình? Hay rồi cuối cùng, họ chỉ quay về với phương pháp dạy ít phần toán nhàn: Quát mắng khi con không đạt chỉ tiêu và thưởng khi con đạt thành tích.

Qua lăng kính của phụ huynh bên con

Số chỉ trích của xã hội lên giáo viên bắt nguồn từ lăng kính của các ông bố bà mẹ có con em chưa ngoan. Qua lăng kính của họ - giáo viên trở thành những người thích tiêu tiền, không biết dạy, thiêu để học sinh như những người giáo viên này có thái độ "quá" nghiêm khắc với con của họ. Ngược lại những trẻ ngoan hợp tác lại quá hiền từ mà không ai phải nhàn để dạy, các ông bố bà mẹ luôn cảm thấy khó chịu nếu người khác chỉ trích con mình một cách thẳng thắn.

Những người giáo viên trẻ máu nóng có thể sẽ hợp tác của các bậc phụ huynh thông qua việc tìm kiếm câu trả lời mang tính giải pháp để nói về sai phạm của học sinh. Những người giáo viên đã già cỗi hay càng cỗi hơn tuy có thể sẵn sàng viết rõ những đa số trẻ ngoan hợp tác nhàn để dạy, các "bạn tốt, không bạn xấu" hay đến gần chỉ là những cái phong bì.

Và tđó cái hình nh truy n mi ng v giáo viên c a đa ph n ph huynh có con em đang trên đà đi xu ng tr nên méo mó. Và khi hình nh y đã h n vào tâm trí c a h thì khi có v n đ gì x y ra, dĩ nhiên trách nhi m có ph n l n đ c xem là... không thu c b n thân h .

Quy n c a nhà giáo?

Đây là v n đ nh c nh i nh t đ i v i giáo viên. Có bao nhiêu trong s các b n đ c bi t r ng: Giáo viên hi n nay còn không có c quy n đ i h c sinh ra kh i l p. Đ ng nói là ph t đòn h c sinh, quát m ng chúng cũng là vi c mà giáo viên ph i suy nghĩ r t k tr c khi làm. T t nhiên giáo viên nh ng vùng kém phát tri n có th không th c s tuân th đi u này.

Nhi u ph huynh ng h và cho phép th y giáo này đánh h c trò vì "nhà không d y đ c con" (n

Nh ng các thành ph l n, giáo viên không có b t k quy n h n tr ng ph t nào lên h c sinh ngoài "h h nh ki m". Nh ng h nh ki m thì có gì quan tr ng đâu. H c sinh ch c n h nh ki m trung bình đ lên l p. Còn chuy n chuy n ti p lên c p cao h n thì do h c l c quy t đ nh. H c trò đang d n hi u ra là h nh ki m ch là m t th mang tính hình th c. Tôi s đ a ra m t ví d c th d i đây, m t tr ng h p đ i n hình, m t câu chuy n có th t:

M t h c sinh A gây m t tr t t trong l p, gây nh h ng t i nh ng b n xung quanh. Giáo viên đang d y ti t h c b o h c sinh này đ ng d y nh ng A không đ ng. Câu tr l i c a c u ta là:

"Tại sao em phải đi học?"

Giáo viên nói:

"Em gây mất trật tự trong lớp, gây nh hàng cho tôi các bạn, cô yêu cầu em đi học đi."

A trả lời:

"Em không thích học."

Bạn sẽ làm gì trong trường học này?

Giáo viên nói: "Đây là kết quả của lớp. Em đi học đi cho cô". A ngi yên không nhúc nhích.

Giáo viên tiếp tục:

"Thôi đi c thôi"

em c ngi đi y, nh ng không đ c gây mất trật tự nữa".

A nói lại:

"Em không thích ngi. Cũng không thích gì trật tự".

Đến đây ngi giáo viên này không thể kiên nhẫn nữa, cô nói:

"Anh có bị điên không?"

A

: "Cô mị điên. Em không điên". Tại lúc này rồi thì ngi giáo viên không thể làm gì đ c nữa.

Cô tuyên bố ghi tên A vào sổ đầu bài và sổ đầu bài của này ra buổi họp phụ huynh. Còn A, c u ta không bao giờ trở nên kiên nhẫn nữa.

M c k và...nguy hiểm

Hiện nay giáo viên v n truy n nhau học trò là bất trật . Họ quy t đ nh đ n v i nh ng ph ng học ... vô trách nhiệm học n. Họ m c k học trò học . Chúng vì phạm n i quy - học học nh ki m, m i ph huynh. Chúng tiếp tục vì phạm - học học nh ki m, c nh cáo toàn trường. Chúng v n tiếp tục - học đ a lên hi u trường, c nh cáo l n cu i. Và n u chúng không thay đ i - trường học đ u i học c.

Tổng lại c a đ a trả đó s ra sao chúng liên quan gì t i học n a. Bạn nghĩ tổng lại chúng s ra sao? Nh ng đ a trả mà đ n trường học cũng không c a chấp n a s trường thành nh th nào? Nh ng li u giáo viên còn có l a chọn nào khác?

Tôi xin h i quý đ c gi thêm m t câu n a, đ c bi t là nh ng đ c gi đang có con tu i đi học: Li u bạn có thể ng ng cao đ u tuyên bố rằng: bạn có thể đ y b o con mình khi không s đ ng

đòn roi, không d a c t ti n tiêu, không d a c t m t s quy n l i c a chúng?

Và bây giờ hãy nghĩ xem cái b n đang đòi hỏi i giáo viên là gì. D y b o m t l p h n 40 h c sinh mà không có quy n ph t, quy n m ng th m chí không có quy n đu i ra kh i l p? Tr h b t chép ph t. Chúng không chép b n s làm gì? Chúng chép và v n tái ph m b n s làm gì? M i ph huynh đ n l i u có gì i quy t đ c v n đ hay l i là "trăm s nh cô"?

cái th i c a tôi, h h nh ki m là th gì đó r t kinh kh ng. M t đ a tr b h h nh ki m c m th y th t là đáng x u h . Lý do vì sao? Tôi cho r ng có nh ng s khác bi t r t l n gi a: "B h nh ki m kém là m t v c đáng x u h "

v i

"B h nh ki m kém là cha m la m ng"

.

Nh ng đ a tr th i nay ch bi t r ng: "Không th hi n t t t tr ng l p (cho dù là h c l c hay h nh ki m) là không v a lòng b m ". Chúng hoàn toàn không hi u r ng: "Không c g ng tr ng l p thì t ng lai c a mình s hoàn toàn khác v i nh ng gì mình mong mu n hay m c."

Mâu thu n là ch : 'Vì b n quá th ng con không th kh t khe v i chúng nên b n m i nh t i th y cô đ răn đe. Nh ng khi h răn đe thì cũng vì quá th ng con b n l i c m th y khó ch u v i h '.

Ối u ph huynh c n bi t

Ch c năng c a nhà giáo không ph i là làm cho con b n lên l p, không ph i là làm cho con b n đ c đi m cao, không ph i là làm cho chúng vào đ c tr ng đi m l i càng không ph i là ch u trách nhi m cho cái h c a tr .

Ch c năng c a nhà giáo là h ng con b n t i nh ng ph m ch t t t và kh i d y nh ng ti m năng c a chúng. Còn vì c h c, vì c v n n t i t ng lai, vì c tr thành nh ng con ng i có ích cho xã h i là vì c c a b n thân b n tr .

Chúng ta không th b t m t đ a tr tr thành ng i thành đ t. Chúng ta ch có th làm cho chúng th y "tr thành ng i thành đ t là m t vi c tuy t v i và con có th làm đ c đi u đó".

Nh ng vi c sau đó đ a tr s có th t làm đ c. Còn n u b n ch v ra m t t ng lai đ p đ nh ng không h p v i b n thân đ a tr thì có c "gò" đ n m y cũng không đ n đ c đâu. Cu i cùng ch ra đ c m t s n ph m n a v i không cao không th p. Hãy cho tr em nh ng c m , hãy tôn tr ng nh ng c m đó (cho dù chúng vi n vòng t i đâu) và b n s th y chúng m nh m đ n m c nào.

B n c n hi u r ng: c m c a m t đ a tr s tr ng thành theo con ng i c a nó. Ch c n đ a tr bi t t p trung s c l c vào c m c a mình thì khi l n h n chúng s t bi t thay đ i m c tiêu hay s a đ i c m đó đ nó th c t h n. B n không c n ph i nói: "c m đó là ng ng n" b i vì khi l n đ n đ a tr s t hi u đi u này.

Thi t nghĩ, th i kì quan tr ng nh t trong hình thành ý th c h c t p và ý th c xã h i c a tr là tr c khi đ y thì. Chúng c n m t n n t ng v ng ch c v các quan đi m giá tr . Nh ng quan đi m mà có th khi đó chúng ch a hi u nh ng t ng lai chúng s hi u. Và đ chúng có đ c n n t ng đó, m t chút hình ph t không ph i là vi c không ch p nh n đ c. M t cái v t b ng th c k vào tay s khi n chúng nh lâu h n là m t vài trang chép ph t.

Tôi ng h vi c ph t đồn nh ng ph i ph t v i l ng tâm và tình th ng c a m t nhà giáo.

- Đ c gi ố ng H4Sng
- Link ngu n: <http://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/101357/thoi-cua-nha-giao---vo-trach-nhiem-.html>